

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 37 PŽ-2800/2022-2

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca dr. sc. Srđana Šimca, predsjednika vijeća, doc. dr. sc. Jelene Čuveljak, sutkinje izjaviteljice i Davora Pustijanca, člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja EMPORION d.o.o., OIB 05596681599, Heinzelova 62/a, Zagreb, kojeg zastupa punomoćnik Pavle Fellner, odvjetnik u Zagrebu, protiv tuženika AGROFIN d.o.o., OIB 74735820157, Slavonska avenija 26/9, Zagreb, kojeg zastupa punomoćnik Saša Poldan, odvjetnik u Rijeci, radi isplate, odlučujući o tuženikovoju žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Pazinu poslovni broj P-282/2021-134 od 27. svibnja 2022., u sjednici vijeća održanoj 2. kolovoza 2022.

presudio je

I. Odbija se tuženikova žalba kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Pazinu poslovni broj P-282/2021-134 od 27. svibnja 2022.

II. Odbija se tužiteljev zahtjev za naknadu troškova odgovora na žalbu u iznosu od 45.882,50 kn.

Obrazloženje

1. Prvostupanjski je sud presudom citiranom u izreci održao na snazi platni nalog u dijelu u kojem je naloženo tuženiku da plati tužitelju 3.570.650,93 kn te je odlučio o naknadi troškova postupka. Iz obrazloženja u bitnome proizlazi da među strankama nije sporno da su međusobno dogovorile zajedničko sudjelovanje u projektu izgradnje poslovnog centra Emporium u Zagrebu. Dogovoreno je zajedničko ulaganje u kojem je tužitelj imao projekt, a tuženik je osiguravao financiranje. Dana 2. listopada 2003. je tuženik odobrio zajam tužitelju u iznosu od 19.000.000,00 kn, no početkom 2005. godine je ta suradnja prekinuta i to pisanim sporazumom od 1. lipnja 2005. između Marka Vojkovića i Mate Vekića. U tom je iznosu obračunato dug tužitelja prema tuženiku u iznosu od 2.073.669,84 EUR uvećano za kamate obračunate na dan povrata glavnice; uplaćeni temeljni kapital za Emporion Alfa d.o.o. u iznosu od 1.023.192,36 EUR i zarada na projektu koja iznosi preostalu razliku. Među strankama je sporno da li su tim sporazumom prestale sve obveze stranaka odnosno da li sporni iznos od 3.570.650,93 kn predstavlja zaradu tuženika na projektu u Zagrebu, Heinzelova 62, ili pak dug tuženika prema tužitelju. Sud je utvrdio

da su Sporazum zaključile fizičke osobe, a ne dvije pravne koje sudjeluju u ovom postupku pa ne obvezuje pravne osobe koje su stranke u postupku. Radi utvrđivanja činjenica postojanja financijskih obveza je provedeno vještačenje po sudskom vještaku je utvrđeno da je tuženik u svojem knjigovodstvu iznosa od 3.570.650,93 kn evidentirao je na kontu 267000 - ostale obveze prema tužitelju. Iz nalaza i mišljenja, te iz dopune nalaza i mišljenja vještaka, proizlazi da nije bilo nikakve razlike u knjiženju između tužitelja i tuženika, odnosno, ono što je kod tužitelja evidentirano kao potraživanje prema tuženiku, to je kod tuženika u poslovnim knjigama evidentirano kao obveza prema tužitelju. Iz toga proizlazi da je tuženik znao, a i knjiženjem je u svojim poslovnim knjigama i potvrdio, kako na njegovoj strani postoji obveza prema tužitelju u iznosu od 3.570.650,93 kn. Stoga je sud utvrdio da nije prihvatljiva tvrdnja tuženika da sporni iznos predstavlja zaradu na projektu gradnje objekta u Zagrebu u Heinzelovoj ulici. Nejasno je kakvu bi dobit tuženik, odnosno vlasnik tuženika Mato Vekić, mogao ostvarivati iz projekta koji je napustio prije nego li je uopće objekt gradnje bio dovršen, pa da bi mogao ostvarivati bilo kakvu dobit. Stoga je zaključeno da je sporni iznos stečen bez osnove pa je sukladno odredbi čl. 111. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18; dalje: ZOO) tuženik u obvezi isti vratiti. Odluku o troškovima postupka je sud donio primjenom odredbe čl. 154. st. 1. čl. 155. i čl. 164. st. 1. i 2. Zakona o parničnom postupku.

2. Protiv ove presude je žalbu izjavio tuženik zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog pogrešne primjene materijalnog prava. U žalbi u bitnome ističe da je presuda nerazumljiva i ne može se preispitati, s obzirom na to da ne sadrži obvezatne dijelove obrazloženja, zatim iznimno opsežno ponavlja navode da je predmetni iznos plaćen sukladno odredbama Sporazuma zaključenog između Mate Vekića i Marka Vojkovića 1. lipnja 2005. te se odnosi na zaradu na projektu te predlaže da ovaj sud preinači pobijanu presudu na način da odbije tužbeni zahtjev u cijelosti te naloži tužitelju da tuženiku plati prouzročeni parnični trošak.

3. Tužitelj u odgovoru na žalbu ističe da žalba nije osnovana jer je sud detaljno obrazložio sve elemente poslovnog odnosa stranaka naročito činjenicu da je tuženik temeljem ugovora o zajmu isplatio iznos od 19.000.000,00 kn te da je uplatio svoj osnivački ulog za ono što je trebao biti zajednički projekt izgradnje poslovne zgrade, no on je iz tog projekta odmah izašao dok je zgrada bila u izgradnji. Ističe i da je sud utvrdio činjenicu da je tužitelj plaćao kamate na dan zajam koji je raskinut prije dospeljeća i da je tuženik imao upisanu hipoteku na toj nekretnini stoga predlaže da se u cijelosti odbije žalba kao neosnovanu, uz naknadu troškova odgovora na žalbu u iznosu od 45.882,50 kn.

4. Žalba nije osnovana.

5. Pobijanu presudu ovaj je drugostupanjski sud ispitao u skladu s odredbom čl. 365. st. 1. i 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 28/13, 89/14, 70/19 i 80/22; dalje: ZPP), u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl.

354. st. 2. t. 2. t. 2., 4., 8., 9., 13. i 14. ZPP-a i na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj sud je utvrdio da je ona pravilna i zakonita.

6. Suprotno navodima žalbe sud prvog stupnja dao je razloge o svim odlučnim činjenicama, koji razlozi su jasni i neproturječni, te ne postoji proturječnost između razloga i sadržaja spisa, pa je stoga presudu moguće ispitati, a zbog čega nije počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a.

7. U ovoj pravnoj stvari među strankama nije sporno da su bile u zajedničkom poslovnom pothvatu u kojem je tuženik dao tužitelju zajam kojeg je tužitelj vratio zajedno s kamatama, a nakon što je tuženik raskinuo taj ugovor o zajmu i prije ugovornog dospeljeća. Nadalje nije sporno da je tuženik uplatio temeljni kapital u novoosnovano društvo Eporion alfa d.o.o., a koji poslovni udjel je otkupljen, no sporno je da li je Sporazumom Mate Vekića i Marka Vojkovića nastala i obveza za tužitelja.

8. Između stranaka u ovoj pravnoj stvari nije sporno da je Sporazumom Mate Vekića i Marka Vojkovića ugovorena obveza isplate iznosa od 4.500.000,00 EUR do 31. listopada 2005., no sporno je da li predmetni sporazum obvezuje stranke u ovom postupku. Naime, ovaj sud u cijelosti prihvaća zaključak suda prvog stupnja da su predmetni Sporazum zaključile fizičke osobe u ime trećih odnosno trgovačkih društava koji su stranke ovog postupka, naime temeljem čl. 341. st. 1. Zakona o opveznim odnosima, „Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18 i 126/21; dalje: ZOO) je propisano da obećanje učinjeno drugom da će treći nešto učiniti ili propustiti, trećega ne obvezuje, a obećavatelj odgovara za štetu koju bi drugi pretrpio zbog toga što treći ne pristaje obvezati se ili ispuniti određenu radnju. Dakle, tužitelja ne obvezuju odredbe Sporazuma jer isti nije bio stranka tog Sporazuma.

9. Naime, u tijeku postupka pred sudom prvog stupnja je utvrđeno i da sam tuženik prilikom uplate predmetnog iznosa nije isti smatrao zaradom odnosno dobiti od projekta već je isto proveo u svojim poslovnim knjigama na kontu 267000 - ostale obveze prema tužitelju. Da je predmetnu uplatu smatrao zaradom odnosno dobiti onda bi predmetnu uplatu u svojim poslovnim knjigama tako i evidentirao te bi platio i pripadajuće porezne obveze.

10. Nadalje ovaj sud u cijelosti prihvaća zaključak suda prvog stupnja da je u poslovnim odnosima uobičajeno da se zarada odnosno dobit obračunava nakon što je određen projekt dovršen, jer se prije dovršetka projekta niti ne može znati da li je na tom projektu bilo zarade ili nije. Kako je društvo Emporion Alfa d.o.o. bilo nositelj predmetnog projekta, to je bilo nužno, za podjelu dobiti prethodno poštivati prisilne odredbe Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“ broj: 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 111/12, 125/11, 68/13, 110/15 i 40/19; dalje: ZTD) o upotrebi i raspodjeli dobiti, a što u ovoj pravnoj stvari stranke nisu niti tvrdile da su adekvatne odluke donesene.

11. Slijedom navedenog, pravilno je sud prvog stupnja primijenio odredbu čl. 1111. ZOO-a kada je utvrdio da je predmetni iznos tuženik stekao bez valjane pravne osnove. Naime pravila o vraćanju stečenog bez osnove se primjenjuju kada dio

imovine neke osobe na bilo koji način prijeđe u imovinu druge osobe, a taj prijelaz nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda, odnosno druge nadležne vlasti ili zakonu, stjecatelj je dužan vratiti ga, odnosno, ako to nije moguće, naknaditi vrijednost postignute koristi. Obveza vraćanja, odnosno nadoknade vrijednosti i kad se nešto primi s obzirom na osnovu koja se nije ostvarila ili koja je kasnije otpala.

12. Slijedom navedenog, analizirajući i ocjenjujući razloge sadržane u obrazloženju pobijane odluke, u odnosu na žalbene navode, a sve u vezi s relevantnim zakonskim odredbama, utvrđenje je drugostupanjskog suda da njima tuženik nije uspješno osporio prosudbe i utvrđenja prvostupanjskog suda koji je, u zakonito provedenom postupku, pravilnom primjenom materijalnog prava, pravilno i zakonito prihvatio tužbeni zahtjev u cijelosti. Prvostupanjski sud je na temelju potpuno utvrđenog činjeničnog stanja, koje nije proturječno ispravama u spisu, valjano primijenio materijalno pravo.

13. Zahtjev za naknadu troškova žalbenog postupka je sud odbio tužitelju iz razloga što ta radnja nije bila nužna za uspjeh u postupku.

14. Kako ne postoje razlozi zbog kojih se presuda pobija, ni razlozi na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, tuženikovu žalbu je valjalo odbiti i potvrditi pobijanu odluku, sukladno odredbi čl. 368. st. 1. i 2. ZPP-a.

Zagreb, 2. kolovoza 2022.

Predsjednik vijeća
dr. sc. Srđan Šimac

Dokument je elektronički potpisan:
SRĐAN ŠIMAC

Vrijeme potpisivanja:
26-08-2022
07:05:39

DN:
C=HR
O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
2.5.4.67=f41300485238373334353336353139
L=ZAGREB
E=ŠIMAC
CN=SRĐAN ŠIMAC

Broj zapisa: **eb30f-d5397**

Kontrolni broj: **02dbe-38a61-52a84**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=SRĐAN ŠIMAC, L=ZAGREB, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.**